

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет	Управљање ризиком у електронском пословању				
Ознака предмета: D20105					
Број ЕСПБ: 10					
Наставник (ци)	Деспотовић-Зракић С. Маријана, Редовни професор Обрадовић Љ. Владимир, Редовни професор				
Статус предмета:	И				
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 4	Студијско истраживачки рад:			3
Предмети предуслови	Нема				
1. Образовни циљ:					
Циљ овог предмета је оспособљавање студената за самостални научно-истраживачки раду у области управљања ризиком у електронском пословању. Посебан циљ је упознати студенте са стандардима и оквирима за управљање ризиком у електронском пословању и оспособити да њихову примену.					
2. Исходи образовања (Стечена знања):					
Студенти су упознати са напредним методама и техникама за управљање ризиком у електронском пословању предузећа. Студенти су оспособљени за доношење оперативних и стратешких одлука као и избор оквира за управљање ризиком у електронском пословању предузећа. Такође, студенти су оспособљени за управљање ризиком у научно-истраживачким пројектима.					
3. Садржај/структура предмета:					
Методологија управљања ризиком у електронском пословању. Дигитална трансформација и управљање ризиком. Адаптивно управљање ИТ ризицима. Основе GRC дисциплине (Governance, risk management and compliance - GRC). GRC оквири. GRC складиштење података и пословна интелигенција. GRC заснован на управљању знањем. Основе управљања ризиком у електронском пословању предузећа (Enterprise risk management- ERM). Дефиниција ризика. Типови ризика: хазардни, пословни, финансијски, стратешки, операциони, еколошки, ИТ ризици. COBIT 5 оквир за ИТ менаџмент. COBIT 5 оквир за управљање ризиком. ERM оквири и принципи: COSO, NIST. ISO стандарди за управљање ризиком: ISO 3100, ISO/IEC 27000. Развој система за управљање ризиком у е-пословању предузећа. Идентификација и анализа ризика у пројектима електронског пословања. Класификација ризика. Планирање, распоређивање и праћење ризика. Израда плана за управљање ризиком. Управљање ризиком у пројектима електронског пословања. Агилно управљање пројектима електронског пословања. Специфичности ризика у научно-истраживачким пројектима. Адаптивно управљање ризиком у научно-истраживачким пројектима. Управљање сигурношћу информација. Управљање континуитетом електронског пословања. Детекција претњи и управљање инцидентима. ИТ ревизија. Управљање сајбер ризиком. Типови сајбер ризика. Типови и процена губитака. Нивои зрелости сајбер сигурности. Животни циклус и фазе управљања сајбер заштитом: оцена сајбер сигурности, сигурна конфигурација и дизајн, праћење и надгледање, сигуран хардвер и софтвер, спремност на инцидент. Осигуравање сајбер ризика. Управљање сигурношћу у cloud окружењу. Управљање сигурношћу у паметним окружењима. Дизајн сигурних ИТ инфраструктура: zero trust архитектура, blockchain. Примена вештачке интелигенције у управљању ризиком. Управљање ризиком и друштвена одговорност. Људски, правни и етички проблеми управљања ризиком. Методологија научно истраживачког рада у области управљања ризиком у електронском пословању. Преглед најзначајних радова и пројеката у области управљања ризиком у електронском пословању. Анализа отворених истраживачких тема.					
4. Методе извођења наставе:					
Предавања. Дискусија. Студије случаја. Менторски рад. Самосталан истраживачки рад студената. Електронско образовање.					
Оцене знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	
Преглед литературе за одбрану област		Да	20.00	Анализа резултата и писање научног рада	
Припрема истраживања или експеримента		Да	20.00	Постављање и спровођење истраживања или експеримента	
Литература					
Р.бр.	Аутор-и	Наслов		Издавач	Година
1,	Labus, M., Despotović-Zrakić, M., Bogdanović, Z., Barać, D., Popović, S.	Adaptive E-Business Continuity Management: Evidence from the Financial Sector		Computer Science and Information Systems	2022
2,	J. Mihajlović-Milićević, Z. Bogdanović, M. Despotović-Zrakić	Safe agile framework in e-business project management		XVI Međunarodni simpozijum SymOrg 2018, Zlatibor	2018

Стандард 05. - Курикулум

Литература				
Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
3,	Labus M., Despotović-Zrakić M., Bogdanović Z.	Introducing Adaptive E-Business Continuity Management	In: Rocha Á., Correia A., Adeli H., Reis L., Costanzo S. (eds) Recent Advances in Information Systems and Technologies, Springer, Cham.	2017
4,	B. Radenković, M. Despotović-Zrakić, V. Vujin, Z. Bogdanović, Dušan Barać	Identity as a service in educational cloud	Proceedings of SED 2012, 5th International Conference Science and Higher Education in Function of Sustainable Development	2012
5,	Fraser, J.R. S., Quail, R., & Simkins B.	Enterprise Risk Management: Today's Leading Research and Best Practices for Tomorrow's Executives, 2nd Edition	John Wiley and Sons, Inc., New Jersey, ISBN: 978-1-119-74148-0	2021
6,	Amorim, A. C., da Silva, M. M., Pereira, R., & Gonçalves, M.	Using agile methodologies for adopting COBIT	Information Systems, 101, 101496. https://doi.org/10.1016/j.is.2020 .	2021
7,	Alves, L. M., Souza, G., Ribeiro, P., & Machado, R. J.	Longevity of risks in software development projects: a comparative analysis with an academic environment	Procedia Computer Science, 181, 827-834. Elsevier	2021
8,	Li, Y., & Liu, Q.	A comprehensive review study of cyber-attacks and cyber security; Emerging trends and recent developments	Energy Reports, 7, 8176-8186. https://doi.org/10.1016/j.egy.2021.08.126 , Elsevier	2021
9,	Rauniar, K., Wu, X., Gupta, S., Modgil, S., & de Sousa Jabbour, A. B. L.	Risk management of supply chains in the digital transformation era: contribution and challenges of blockchain technology	Industrial Management & Data Systems., https://doi.org/10.1108/IMDS-04-2021-0235 , Emerald	2022
10,	Rose, S., Borchert, O., Mitchell, S., & Connelly, S.	Zero trust architecture (No. NIST Special Publication (SP) 800-207)	National Institute of Standards and Technology	2022
11,	-	Materijali u e-formi, sa portala za e-učenje moodle.elab.fon.bg.ac.rs	-	2021